

4T D'ESO · EB4 · UNITAT 10

Endeutar-se amb cap

Préstecs, crèdits i descoberts, quota i cost total, TIN i TAE, hipoteca, reunificació de deutes i capacitat de pagament

10

PER COMENÇAR

En aquesta unitat aprendràs a...

Distingir un préstec, un crèdit, un descobert i una targeta, i dir quan un pagament ajornat és un deute.

Explicar quins avantatges i quins inconvenients té endeutar-se i en quins casos té sentit.

Calcular la quota i el cost total d'un préstec personal i comparar dues ofertes amb el TIN i la TAE.

Explicar què és un préstec hipotecari i per què el temps en fa créixer el cost.

Valorar si una reunificació de deutes abaixa la quota o abaixa el cost, i veure que no és el mateix.

Comprovar si pots tornar el que demanes amb la regla de la quota sobre els ingressos.

SITUACIÓ DE PARTIDA · CAS FICTICI

Una situació de partida

És maig a 4t B de l'Institut Ribera Nord de Valldelana. Han arribat les dessuadores de la classe, que l'associació de famílies ha pagat en tres terminis «sense interessos». Un termini es va passar de data i la botiga en línia ha reenviat un recàrrec de 10 €. El Dani obre el correu al portàtil, l'Hugo diu que això no és «sense interessos» i la Lucía ja ho dibuixa en un gràfic. La Inés només pregunta amb quins diners es pagarà el termini de juny.

❓ Et deixa diners una amiga o un banc. Què canvia? En quin cas hi ha un cost i en quin pot no haver-n'hi?

❓ Et presten 100 € i en tornes 110. Quant has pagat de més i quin percentatge és?

❓ Una botiga anuncia «sense interessos». Pot costar res de més? Com?

MAPA DE LA UNIDAD

Lo que vamos a ver

- **10.1** Endeutar-se: avantatges i inconvenients
- **10.2** El préstec personal: quota, TIN i TAE
- **10.3** La hipoteca
- **10.4** Descobert, targeta i reunificació de deutes
- **10.5** Puc tornar-ho?

Endeutar-se: avantatges i inconvenients

Avantatges

- Pagar avui el que no pots pagar d'un sol cop
- Repartir el cost en el temps
- Fer front a un imprevist

VS

Inconvenients

- Interessos, comissions i altres costos
- Quotes que lliguen els ingressos futurs
- Risc si els ingressos baixen

CLAVE

Té sentit si el que compres **dura més que el deute** i les quotes caben en els ingressos.

Tres preguntes abans de demanar res

1

Necessitat o desig?

Em fa falta de debò o només me n'ha vingut de gust?

→

2

Alternativa sense cost?

Puc esperar, estalviar o comprar de segona mà?

→

3

Puc pagar les quotes?

Les puc pagar sense deixar de cobrir el que és essencial?

CLAVE

Un deute de 100 € al mes durant dos anys són **2.400 €** dels teus ingressos futurs que ja no seran lliures.

Dues ofertes per a la Mireia

3.000 € per a l'ordinador

A: TIN del 8,00 %, sense comissions. B: TIN del 6,50 %, comissió del 2 % i assegurança de 6 € al mes.

1. **Oferta A.** Quota de 135,68 €; 135,68 × 24 = 3.256,32 €.
2. **Oferta B.** Quota de 133,64 €; 3.207,36 + 60 + 144 = 3.411,36 €.
3. **Comparació.** B té la quota 2,04 € més baixa, però costa 155,04 € més.

✔️ **El TIN més baix de B era una cortina: la TAE és del 13,69 % davant del 8,30 % d'A.**

10.2 · FIGURA 10.1 · COST DEL PRÉSTEC DE 3.000 €

Quant costa cada préstec

Import total pagat menys els 3.000 € prestats.

Font: càlcul del guió (apartat 10.2), cas fictici.

CLAVE

La B costa un **4,8 %** més que l'A; mirant només la quota semblaria un 1,5 % més barata.

Una hipoteca de 150.000 €

150.000 € a 25 anys

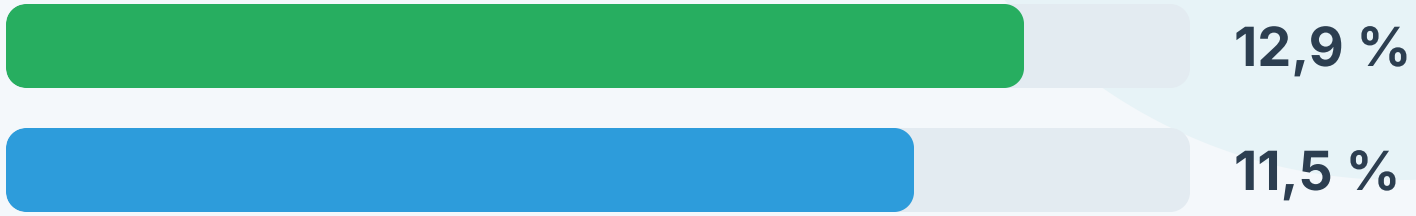
TIN del 3 %: quota d'uns 711,32 € al mes.

1. **Primera quota.** 375,00 € són interessos i només 336,32 € redueixen el deute.
2. **Interessos totals.** 300 quotes sumen 213.395,09 €: 63.395,09 € d'interessos.
3. **A 30 anys.** La quota baixa a 632,41 € (78,91 € menys), però el cost total puja 14.271,09 €.

✔ **Un petit canvi en el tipus o en el termini fa una gran diferència en euros.**

Llars amb retards de pagament

Percentatge de llars amb retards en despeses de l'habitatge principal o compres a terminis en els últims dotze mesos.

Font: INE, Encuesta de Condiciones de Vida 2025 (consulta: 11/2026).

CLAVE

Un retard no es resol amagant-lo: **avisa aviat** i escriu els fets abans de parlar-ne.

Reunificar: quota i cost

CONCEPTE	SEGUIR COM ARA	REUNIFICAR A 60 MESOS
Quota mensual al principi	270,00 €	73,26 €
Comissió	0,00 €	37,00 €
Cost total	4.161,97 €	4.432,60 €
Interessos i comissió	461,97 €	732,60 €

CLAVE

La quota baixa **196,74 €** al mes, però el cost total puja **270,63 €**. Compta el tipus i el termini, no la paraula «reunificar».

🙋 PREGUNTA PER A LA CLASSE

La Dolors cobra 1.500 € nets i paga 270 € de quotes. Si hi afegeix un préstec nou amb una quota de 200 €, quin percentatge dels ingressos serien les quotes?

A El 31,3 %: just per sota d'un terç

B El 18 %

C El 13,3 %

✔️ 470 ÷ 1.500 = 31,3 %. El 18 % són només les quotes d'ara (270 ÷ 1.500) i el 13,3 % només la quota nova (200 ÷ 1.500). Una orientació diu que el conjunt de les quotes no hauria de passar d'un terç aproximadament.

REPASO

Idees clau

- **Endeutar-se.** avantatges i inconvenients, préstec, crèdit, descobert, targeta, criteri: necessitat, alternativa, capacitat.
- **Préstec personal.** quota, TIN, TAE, cost total, comissió i assegurança, quota baixa no és préstec barat.
- **Hipoteca.** garantia: l'habitatge, tipus fix, variable o mixt, interessos al principi, fein: 14 dies naturals (catalunya).
- **Descobert i reunificació.** descobert tàcit, targeta revolving, reunificar: quota baixa, cost alt.
- **Puc tornar-ho?.** quotes sobre ingressos, sobreendeutament i fitxer de morosos, desistiment: 14 dies.

PER ACABAR

Per pensar

1 A l'episodi, una botiga en línia reenvia un recàrrec de 10 € per un termini passat de data i la Inés només pregunta amb quins diners es pagarà el termini de juny. Quan un «sense interessos» deixa de ser-ho?

2 L'oferta B tenia la quota 2,04 € més baixa, però costava 155,04 € més. Quines xifres demanaries sempre abans de signar un préstec i per què?

3 Reunificar els tres deutes a 60 mesos baixa la quota de 270 € a 73,26 €, però en fa pujar el cost total en 270,63 €. En quin cas et semblaria que val la pena i què hauries de comprovar?

Ara et toca a tu!

Repassa, practica i comprova el que has après.

📝 **Resum**

✅ **Test**

👆 **Interactius**

Llibre, presentacions, resums i tests gratis a **josesande.com**